

יהלומים הולכים בדלת-אן

ה'ויכוח הגדול (המשך מעמוד 17)

רעו דבריו של אבנרי כלל. יהודים וערבים הקשיבו לו בשקט — דבר שהערבים ציינו אותו לראשונה, כשרבו ההפרעות לי דבריהם מצד היהודים.

פנים אל פנים

אחרי שני נאומי הפתיחה, התחיל ויכוח כללי. ראשון דיבר, כמוסכם מראש, נציג אליפתח — שחזר על הדרישה להקים "פלסטין לאלאומית", ושלל מכל וכל את קיום ישראל. הוא רמז על כך ש-אבנרי הצביע כנסת מלהטות שתי הימים ולמען איחוד ירושלים, והצדיק בכך את טירוב אליפתח להתחכך עימו רשמית מעל הבמה.

האיש נענה בו במקום על-ידי חזי כרמל, עתונאי ישראלי ואיש מערב. שקרא החלטות של ועידה פלסטינית, בהן הוסכם להשאיר בארץ רק יהודים שבאו אליה לפני תאריך מסוים.

הוויכוח הפך יותר ויותר נרגש, וכמה פעמים היה נדמה כאילו הוא עומד להתפורץ. אך הסדרנים הצליחו להשלים סדר, ופעם אף נטל אבנרי את המיקרופון כדי לבקש מן היהודים להקשיב לדברים בסובי-לנות (אני מתפלל על ידידי ישראל כאן, העניין שלנו אינו כל-כך חלש שעלינו להפריע למי שאינו מסכים עימנו).

מוכן שלא הושגה הסכמה כי וויכוח פומבי זה. אולם איש לא קיווה לכך. החשוב היה עצם קיום המעמד — והסכמת הערבים, כיום, זו הפעם הראשונה, להתייחס זוכה פנים-אליפנים עם ישראל, ובכך להכיר, למעשה, בקיום הי-צד השני.

כך גם תואר על-ידי עתוני צרפת. היתה זאת התלה של דרישה — התחלה העשויה לשמש תקדים ולאפשר המשך בעל-סיכויים, כפי שסיכם אבנרי, בנאום הסיום שלו: "יש במרחב שלנו שיתוף-פעולה מצויין בין הקיצונים בשני הצדדים. הגיעה העת שיתחיל שיתוף-פעולה בין שוחרי-הש-לום משני הצדדים — לפני שנשמד איש את רעהו."

כעבור שעה ראתה גם מסעדת לה'קופול מחזה בלתי-רגיל — לידי שורה של שול-חנות שחוברו יחד התקבצו ישראלים, ערבים וצרפתים כדי לסעוד יחד ארוחת-ערב מאוחרת, לנתח את הוויכוח ולהחליף בדיחות — מיפגש בין אויבים שאינו רגיל.

תקדים והמשך

אם היתה קיימת תקווה שתקדים זה יזמין המשך, הרי נתאמתה כבר כעבור יומיים.

הוויכוח בפאריס נתקיים ביום ה', ביום א' נערך בניגבה — שוב ביוזמת מארק האלטר — דבר שגם הוא חסר כל תקדים.

עד כה סיכרו הערבים תמיד להוסיף בוויכוח פנים-אליפנים עם ישראלים בדריש או בטלויזיה. לפני כמה שבועות בלבד, כאשר הטלויזיה השווייצרית ביקשה לערוך סימפוזיון כזה, העמידו הערבים תנאי שלא יישבו באולפן אחד עם ישראלים — ר הוויכוח צולם בשני אולפנים נפרדים, ללא מגע גופני.

הפעם נערך בדריש ז'נבה הוויי-כוח הישראלי-ערבי הראשון פנים-אליפנים. בכך הישראלי השי-תתף שוב אורי אבנרי, בצד הי-ערבי צעיר שזיהה את עצמו כי "האלד" — והידוע כשליח "ארי-פתח" בשווייץ.

גם הפעם נסב הוויכוח כולו על רעיון אליפתח ("מדינה פלסטינית חילונית ולא-לאומית בכל רחבי הארץ") לעומת תוכנית אבנרי ("דריש של מדינת ישראל ומדינה פלסטינית במולדת המשותפת"). גם הפעם לא הושגה הסכמה — אך הוויכוח היה שוטף, שני הצדדים הגיבו איש על דברי רעהו, והמנחה השווייצרי ציין שזו הפעם הראשונה בהיסטוריה ששני האויבים מוכ-נים לעימות פנים אליפנים.

שני המאורעות הסעירו את הי-מושב הערבית-היהודית באי-רופה הרוברת צרפתית — ושני המאורעות לא הזוכרו אף במידה אחת בעיתונות ישראל.

(המשך מעמוד 19)

כאשר הגיעו שלושה חזרה אל בנין המלטה, הם מצאו שם כבר ג'יפ משטרה, בתוכו ישבו הסמל יצחק אללוף, ושלוש חי-לות חיב'ה.

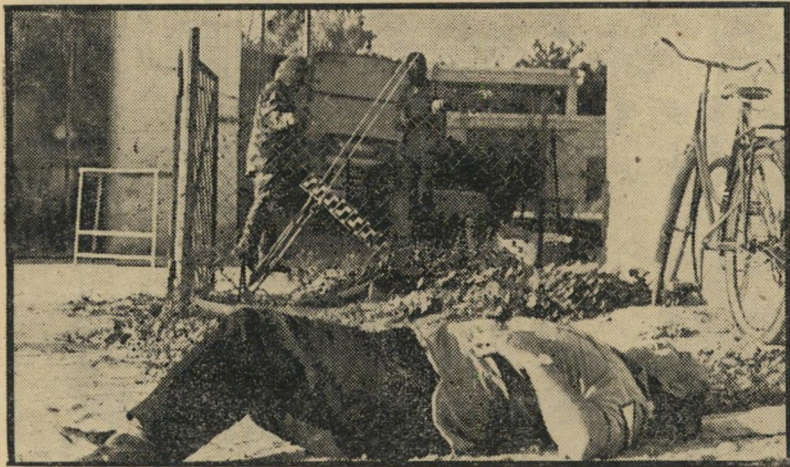
עברו דקות מספר עד שמהל העבודה הצ-ליח לשכנע את סמל המשטרה לעלות עמו אל המלטה שבקומה השלישית. וכך, קרוב לשעה שמונה בבוקר, עלו ארבעה אנשים במעלית אל המלטה: מנהל-העבודה, שני שומרי הבורסה וסמל המשטרה.

סיפר שומר הבורסה יצחק ורסנו לכתב העולם הזה: "עלינו במעלית. לא השכנו אפילו שהשודדים נמצאים בתוך המלטה, לכן אפילו לא שלפנו את הנשק. רק כשהגענו אל דלת הפלדה, טען הסמל את הטווי-שלו. בתוך הדלת יש חלון של זכוכית

הגיפ המשטרתי בו נמצאו שלוש חילות חיב'ה, והנהג המשטרתי, היה נתון כאש צולבת מצד הפז' והשודדים הנוכחים.

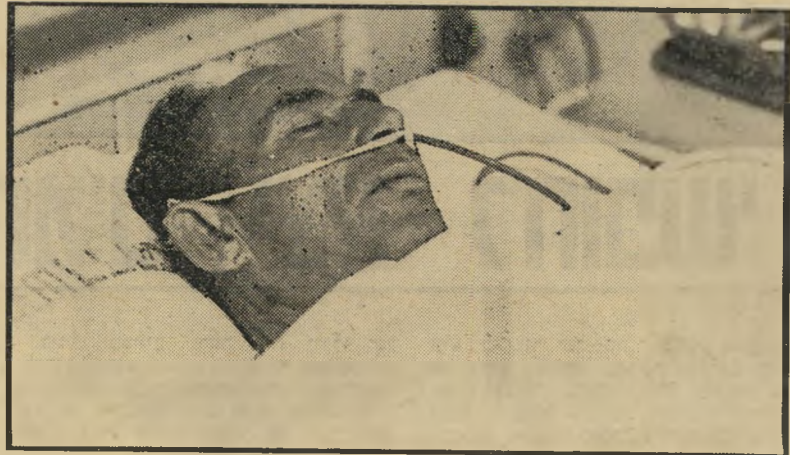
כל עשרות הפועלים בבנין שעקבו אחרי המתרחש לא יכלו שלא לציין את הצורה המקצועית בה פעלו השודדים. נראה היה בעליל שהם הכינו את המיבצע כמיבצע צב-אי, וכי לפחות לאחד מהם יש נסיון קרבי. אותו איש, המכונה "הגבוה", כפי אנשי המשטרה ועדי הראיה, גרר עמו את השוטר הפצוע, ירה בקור רוח והחליף מחסניות לדעת המלקע שלו, תוך כדי נסיה. לדעת חוקרי המשטרה שגבו את העדויות, אין ספק שאיש זה הוא בעל עבר צבאי, או שודד חדש ששיטות העבודה שלו טרם מי-כרות על-ידי המשטרה.

גם העובדה שעל האקדח שנפל מידי

בצילום משוחזר זה נראית דרך בריחתם של השו-דים, אחרי שהטילו את הסמל הפצוע על הארץ. השניים נמלטו לעבר נחל אילון ובכביש אילצו נהג להובילם עד כיכר המדינה, שם נעלמו.

השודדים נסוגים

זהו כמל המשטרה יצחק אללוף, שנפצע בעת שנכנס למל-טשה, שם הסתתרו השודדים. אללוף נפצע פעמיים, פעם במלטה ופעם כשירו בו השודדים במוטותם. הוא נפצע קשה בבטנו, אך יצא מכלל סכנה.

הסמל הפצוע

משריינת דרכו אפשר לראות גיה נעשה במלטה. הסמל ניגש אל החלון, אבל לא ראה שום דבר בפנים. אז פתח מנהל העבר-דה את הדלת וכולנו נכנסנו פנימה. הסמל לא לכאן ולכאן ולא ראינו שום דבר, אבל פתאום ראיתי שמישהו, שהסתתר אחרי הקיר נתן מכה לעוזי שהיה בידי הסמל, והעוזי נפל על הארץ. אחר כך התחילו לירות לעברנו.

"כדור אחד שרק לי על יד הבטן, התך את החולצה והעניבה שלי ושרט איתי. הייתי בטוח שנפצעתי. באותו זמן כבר היה הסמל פצוע. השומר השני, אדשו, משך את הסמל החוצה וכולנו יצאנו דרך הדלת לחדר המדרגות. השארנו שם את השוטר הפצוע לשכב ונאחנו ירדנו לקומה השניה."

★ ★ ★

מה שקרה אחר כך התרחש במהירות הבזק. התמונת המתפרסמת בעמודים אלה, מצביעות על הפרטים צעד אחרי צעד. שלא כמו שומרי הבורסה, שהשאירו את השוטר הפצוע בחדר המדרגות, לא הניחו חבריהם של השודדים את השניים שנמצאו בתוך הבנין וחיפשו דרך לנסיגה כשהם מגוננים על עצמם בגרם עימם את הפצוע. שותפיהם של השודדים, שסירו ליד המל-טשה במכונית פז' גנובה, ראו כי ג'יפ משטרה כבר חונה בפתח הבנין, סברו כי נמצא בו כוח משטרתי, פתחו באש כדי ל-חפות על חבריהם שנסו לכיוון נחל אילון.

זכור מקרהו של הפורץ-הקיבוצניק נעמן דילר, שביצע עשרות פריצות ברמה ביני-לאומית לפני שנתפס בנסיון הפריצה לכספת בבנק הלואה וחטכון בשדרות קק"ל בתל-אביב. דילר ביצע עשרות פריצות מוצלחות, אך כיון שלא היה מוכר לאנשי המשטרה, הם לא ידעו עליו דבר וחצי דבר עד שנתפס בשעת מעשה.

ישנם גם ישראלים אחרים, שאינם מוכרים למשטרה הישראלית כעבריינים, כיון שהם מבצעים את מרבית מבצעייהם בחו"ל. רק כשהם נתפסים שם, מגלה המשטרה את עובדת היותם עבריינים. לא מן הנמנע ש-אנשים מסוג זה היו אנשי קשר למישיעים שהגיעו מחו"ל כדי לבצע כאן מעשי שוד בקנה-מידה גדול.

נראה שלא היתה זו דחקא מלטשת בירני באד'ווסמן בלבד שמשכה את עיניהם של השודדים הזרים. קרוב לודאי שבורסת היה-לומים הישראלית עצמה, היא שהיוותה אוב-יקט מרכזי להתענינותם. בורסה זו, שהיא אחת הגדולות בעולם, מרכוז בתוכה אוצ-רות יהלומים המהיים אתגר לכל חברות שודדים בינלאומית, מה עוד שבדרך כלל מרוכזות סביבה מלטשות יהלומים גדולות, משום כך עדיין מגששת המשטרה באפילה כאשר לזהותם האפשרית של מבצעי נסיון השוד ברמת-גן. חוסר-אונים זה של המש-טרה מטיל עתה חרדה בקרב כל אלה ש-הסתתרו בסיכול השוד.

מה שמנע את הצלחת השוד היה הגילוי המוקדם של הפריצה אל תוך המלטה. העובדה ששודדים לא היססו הפעם להשתמש בנשק בצורה פרועה, מטיל מורא בלב אלה החוששים מנקמתם ועלול להרתיע בעתיד עובדי מלטשות להפריע לשודדים במלאכתם.

עובדה נוספת הראויה לתשומת-לב כתי-צאה מנסיון השוד שהוכשל, ועלה בארבעה פצועים, היא חוסר אמצעי-בטיחות מוכי-לים במלטשות היהלומים בישראל. העוב-דה שהשודדים יכלו להחזר פעמיים באותה דרך אל מלטשת בירנבאד'ווסמן, מצביעה על כך שלא נעשה די לאבטח את המפעל.

בחוגי המשטרה טוענים כי בעלי מלט-שות מסויימים נבועים במתכוון לאבטח את מפעליהם בצורה מקסימלית, כיון שבמקרים רבים הם עשויים רק להרויח אם מבוצע שוד במפעלם, בשל דמי הביטוח הגבוהים.

החילות שנכצעו

מקום לסברה כי השודדים לא היו מקרב הפושעים המוכרים למשטרה. המשטרה מנסה למצוא קשר אפשרי בין כנופית השודדים שניסתה לפרוץ למלטה בירנבאד, לבין ביקורם לא מכבר של שני חיריים מחו"ל, עליהם הגיעה ידיעה באמצ-עות האינטרפול כי הם שודדים בקנה-מידה

השודדים במלטה נמצא משתי-קול, נותנת בינלאומי. השניים עזבו את הארץ ברגע שהרגישו כי הוטל עליהם מעקב. אולם כחוגי המשטרה מפקקים אם אמנם היו שניים אלה הנציגים היחידים שבאו כדי להודיך את השודדים המקומיים.

על סמך הנסיון והידע המשטרתי, אין שני פושעים כאלה המגיעים לארץ זרה, קושרים קשרים עם אנשי עולם-תחתון מור-כרים, דבר-העלול להוביל אליהם מיד את המשטרה המקומית. בדרך כלל הם מנסים להפעיל אנשים חדשים, שאינם מוכרים ל-אנשי החוק, לא מן הנמנע, שאם אמנם יש קשר בין ביקורם של השודדים הזרים לבין נסיון השוד הגדול, הרי שהחברה המעורבת בו היא של אנשים שאין להם עבר פלילי.

זכור מקרהו של הפורץ-הקיבוצניק נעמן דילר, שביצע עשרות פריצות ברמה ביני-לאומית לפני שנתפס בנסיון הפריצה לכספת בבנק הלואה וחטכון בשדרות קק"ל בתל-אביב. דילר ביצע עשרות פריצות מוצלחות, אך כיון שלא היה מוכר לאנשי המשטרה, הם לא ידעו עליו דבר וחצי דבר עד שנתפס בשעת מעשה.

ישנם גם ישראלים אחרים, שאינם מוכרים למשטרה הישראלית כעבריינים, כיון שהם מבצעים את מרבית מבצעייהם בחו"ל. רק כשהם נתפסים שם, מגלה המשטרה את עובדת היותם עבריינים. לא מן הנמנע ש-אנשים מסוג זה היו אנשי קשר למישיעים שהגיעו מחו"ל כדי לבצע כאן מעשי שוד בקנה-מידה גדול.

נראה שלא היתה זו דחקא מלטשת בירני באד'ווסמן בלבד שמשכה את עיניהם של השודדים הזרים. קרוב לודאי שבורסת היה-לומים הישראלית עצמה, היא שהיוותה אוב-יקט מרכזי להתענינותם. בורסה זו, שהיא אחת הגדולות בעולם, מרכוז בתוכה אוצ-רות יהלומים המהיים אתגר לכל חברות שודדים בינלאומית, מה עוד שבדרך כלל מרוכזות סביבה מלטשות יהלומים גדולות, משום כך עדיין מגששת המשטרה באפילה כאשר לזהותם האפשרית של מבצעי נסיון השוד ברמת-גן. חוסר-אונים זה של המש-טרה מטיל עתה חרדה בקרב כל אלה ש-הסתתרו בסיכול השוד.

מה שמנע את הצלחת השוד היה הגילוי המוקדם של הפריצה אל תוך המלטה. העובדה ששודדים לא היססו הפעם להשתמש בנשק בצורה פרועה, מטיל מורא בלב אלה החוששים מנקמתם ועלול להרתיע בעתיד עובדי מלטשות להפריע לשודדים במלאכתם.

עובדה נוספת הראויה לתשומת-לב כתי-צאה מנסיון השוד שהוכשל, ועלה בארבעה פצועים, היא חוסר אמצעי-בטיחות מוכי-לים במלטשות היהלומים בישראל. העוב-דה שהשודדים יכלו להחזר פעמיים באותה דרך אל מלטשת בירנבאד'ווסמן, מצביעה על כך שלא נעשה די לאבטח את המפעל.

בחוגי המשטרה טוענים כי בעלי מלט-שות מסויימים נבועים במתכוון לאבטח את מפעליהם בצורה מקסימלית, כיון שבמקרים רבים הם עשויים רק להרויח אם מבוצע שוד במפעלם, בשל דמי הביטוח הגבוהים.

החילות שנכצעו

מקום לסברה כי השודדים לא היו מקרב הפושעים המוכרים למשטרה. המשטרה מנסה למצוא קשר אפשרי בין כנופית השודדים שניסתה לפרוץ למלטה בירנבאד, לבין ביקורם לא מכבר של שני חיריים מחו"ל, עליהם הגיעה ידיעה באמצ-עות האינטרפול כי הם שודדים בקנה-מידה